

Børne- og Undervisningsministeriet
Departementet
aarjk@uvm.dk
rosa.navarro.hammer@uvm.dk

Dato: 28. juni 2024

Høringssvar til udkast til lovforslag om folkeskolens kvalitetsprogram

Skole og Forældre takker for invitationen til at afgive høringssvar.

Vi bakker generelt op om intentionerne og de foreslåede bestemmelser og fokuserer i det følgende på de steder i lovforslagene, som vi har særlige kommentarer til.

Afskaffelse af centralt krav om motion og bevægelse

I lovforslagets punkt 62 står der, at der skal indføres et nyt pkt. 3 i folkeskolelovens § 44 med ordlyden "Skolebestyrelsen kan endvidere fastsætte principper for motion og bevægelse i undervisningen."

Denne tilføjelse er uheldig, fordi den risikerer at skabe usikkerhed om skolebestyrelsens generelle adgang til at formulere principper for skolens virksomhed. Den almindelige forståelse af gældende lov er, at skolebestyrelsen skal fastsætte principper for skolens virksomhed og herunder som minimum for de principområder, der er oplyst i § 44, stk. 2. At tilføje et stk. 3, som siger, at skolebestyrelsen *kan* formulere principper for motion og bevægelse i undervisningen, tilføjer således ikke noget nyt – udover at det giver næring til den misforståelse, at skolebestyrelsen ikke kan formulere principper for noget, som ikke fremgår eksplicit af folkeskoleloven. Det er meget uheldigt.

Skole og Forældre foreslår derfor, at man enten sletter bestemmelsen, eller at man flytter bestemmelsen til § 44, stk. 2 og gør principområdet obligatorisk, hvilket vil styrke hensigten om at få bestyrelserne til at fastsætte princippet. Og hvis ingen af de forslag kan imødekommes, vil vi opfordre til, at det skrives ind i lovens bemærkninger, at bestemmelsen gør skolebestyrelsen opmærksom på, at man kan fastsætte et princip for bevægelse og kommunikation, ligesom skolebestyrelsen i øvrigt har mulighed for at fastsætte principper for ethvert område af skolens virksomhed, når skolebestyrelsen finder det påkrævet.

Ret til at skolebestyrelsen deltager i skoleudviklingssamtalen

Skole og Forældre bifalder forslaget om at give skolebestyrelsen som en relevant part ret til at deltage i skoleudviklingssamtalen. Formuleringerne i lovforslaget er dog u hensigtsmæssigt stramme, når der konsekvent tales om skolebestyrelsens repræsentant i ental. Med de formuleringer vil bestemmelsen i nogle kommuner indskrænke skolebestyrelsens deltagelse, da man allerede har etableret en praksis for skoleudviklingssamtalerne, hvor flere repræsentanter fra skolebestyrelsen deltager i samtalen.

Skole og Forældre foreslår derfor, at forslaget ændres, så der kommer til at stå "mindst en" i stedet for "en", eller subsidiært at bemærkningerne ændres, så der kommer til at stå, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde *mindst en* forældrevalgt repræsentant for skolebestyrelsen at deltage i de årlige skoleudviklingssamtaler, og at skolebestyrelsen selv vælger *hvilket eller hvilke* af de forældrevalgte medlemmer, den vil lade sig repræsentere af.

Skole og Forældre ser frem til at fortsat at bidrage til udviklingen af ministeriets vejledningsmateriale til skoleudviklingssamtalen, hvor der blandt andet er behov for vejledning til kommunerne i det opfølgende arbejde.

Afskaffelse af centralt krav om lektiehjælp og faglig fordybelse

Det er oplagt at gøre det til en lokal beslutning, hvorvidt skolen skal tilbyde lektiehjælp og faglig fordybelse. Skole og Forældre bakker derfor op om bestemmelsen.

Afskaffelse af understøttende undervisning

Skole og Forældre støtter intentionen om at give mere frihed til skoler til at afkorte og tilrettelægge skoledagen ud fra lokale forhold og hensyn. Og det er godt, at skolens leder skal indhente en udtalelse fra skolebestyrelsen, inden ansøgning om at reducere undervisningstiden sendes til kommunalbestyrelsen. Men det er modsætningsfyldt på den ene side at sige, at frigivne ressourcer kan anvendes til indsatser, der styrker kvaliteten i undervisningen i fagene, når der på den anden side samtidig åbnes op for, at de samme ressourcer kan bruges til at finansiere øget åbningstid i skolens skolefritidsordning eller endda også fritidstilbud uden for skolen. Den sidste mulighed, som loven her åbner for, risikerer at dræne skolen for ressourcer. Det er derfor vigtigt, at kommunalbestyrelsen sikrer rammer og ressourcer til tilstrækkelig bemanding til bl.a. to-voksen-ordninger.

Skole og Forældre bifalder i øvrigt, at skolebestyrelsen skal fastsætte principper for skolens anvendelse af den tid og de ressourcer, der indgår i skolens timebank.

Ny timetalsfordeling

Skole og Forældre støtter intentionen om at undgå, at skoledagen bliver for lang, men er ikke enig i den prioritering, der ligger bag ændringerne i timetalsmodellen. Vi finder således forslaget om at afskaffe billedkunst på 1. klassetrin meget uheldigt. Vi anser faget for at være vigtigt i betragtning af en stadig stigende brug af visuelle virkemidler i enhver kommunikation, som børnene møder, og ikke mindst fordi, vi finder det vigtigt, at børns fantasi og kreativitet styrkes løbende og har rum til udfoldelse i skolen. Det er således positivt, at lovforslaget vil gøre det muligt for elever i udskolingen at vælge billedkunst som valgfag, men samlet set en dårlig handel at afskaffe faget i 1. klasse, hvor det bryder kontinuiteten i læringen fra børnehave, børnehaveklasse og videre i skolen. Forligskredsen kunne overveje i stedet at tage de 30 timer på 1. klassetrin fra det meget store minimumstimetal i dansk.

Flere praktiske fag og større valgfrihed i udskolingen

Skole og Forældre bifalder forslaget om flere praktiske fag og større valgfrihed i udskolingen, og at teknologiforståelse indføres som en ny faglighed i folkeskolen. Vi finder det dog problematisk, at lovforslaget ikke forholder sig til, hvordan elever er stillet – ikke mindst i forhold til prøven i faget, som er afgørende i forhold til at bestå folkeskolens afgangseksamen – hvis de flytter til en anden skole eller kommune, som ikke kan tilbyde det valgfag, eleven har valgt. Det bør præciseres.

Principper for brug af digital kommunikation

Forslaget om at udvide bestemmelsen i § 44, stk. 2, nr. 4 til, at skolebestyrelsen skal fastsætte principper for samarbejdet mellem skole og hjem og for digital kommunikation i den forbindelse, er godt. Skole og Forældre opfordrer generelt skolebestyrelserne til også at forholde sig til kommunikation i skolens princip for samarbejdet mellem skole og hjem. Vi bakker derfor op om forslaget med de formuleringer, bestemmelserne er givet.

Repræsentation af det lokale erhvervsliv mv. i skolebestyrelsen

Det er godt, at ordningen med repræsentanter for det lokale erhvervsliv, lokale ungdomsuddannelsesinstitutioner eller lokale foreninger i skolebestyrelsen med forslaget fastslås som

en mulighed for alle skolebestyrelser, og at det med forslaget bliver op til skolebestyrelserne at beslutte, om man vil rekruttere og udpege sådanne repræsentanter til skolebestyrelsen.

Muligheder for karakterer på 6. og 7. klassetrin

Skole og Forældre har ikke et ønske om at indføre standpunktskarakterer på lavere klassetrin. Men den foreslåede ordning, hvor indførelsen af karaktergivning på 6. og 7. klassetrin kræver enighed mellem skolens leder og skolebestyrelsen, er udmærket. Det er også formildende, at lovtæksten forudsætter, at standpunktskarakteren skal ledsages af anden feedback til eleven.

Juniormesterlære i udskolingen

Skole og Forældre bakker op om den nye ordning med juniormesterlære, som vi tror kan være et godt alternativ for elever med meget lav motivation for at gå i skole og tage en uddannelse. Vi bifalder, at ordningen bliver en ret for elev og forældre og altså ikke noget, eleven skal visiteres til. Samtidig noterer vi også med tilfredshed, at skolen skal tilbyde eleven undervisning efter de almindelige regler i folkeskoleloven, i fornødent omfang også give supplerende undervisning og eventuelt med forældrenes samtykke indplaceres på et andet klassetrin, hvis eleven ikke ønsker at fortsætte i juniormesterlæreordningen.

Justering i antallet af prøver i folkeskolen

Skole og Forældre er enig i, at prøvetrykket i folkeskolen skal lettes, og Skole og Forældre ser frem til at bidrage til det videre arbejde med udvikling af folkeskolens prøver.

Fornyelse og slankning af folkeskolens læreplaner

Skole og Forældre bakker op om arbejdet med fornyelse og slankning af folkeskolens læreplaner, og at fagenes bindende færdigheds- og vidensområder gøres vejledende, så det alene er fagenes formål og kompetencemål, der er bindende, mens arbejdet med udvikling af de nye læreplaner står på. I forhold til dette arbejde er det i øvrigt vigtigt løbende at formidle formålet med arbejdet med læreplanerne til blandt andre forældre og skolebestyrelser, som ellers risikerer at blive glemt i denne proces. Her står Skole og Forældre til rådighed, og vi bidrager også gerne til arbejdet via samarbejdet i Sammen om skolen.

Teknologiforståelse som ny faglighed i folkeskolen

Skole og Forældre er enig i, at teknologiforståelse skal integreres i udvalgte eksisterende fag og bakker også op om, at det udbydes som et nyt femte praktisk/musisk valgfag i udskolingen. I forhold til valgfaget har vi dog stadig en bekymring om situationen for elever, som skal til prøve i valgfaget, men i perioden med valgfaget flytter til en skole eller en kommune, som ikke udbyder det fag, eleven har valgt.

Erhvervspraktik for alle

Skole og Forældre støtter den foreslåede bestemmelse om at gøre erhvervspraktik obligatorisk for alle elever, så eleverne kan få et konkret indtryk af, hvordan en arbejdsplads fungerer. Vi mener også, at det er godt at få bestemmelser med, som siger at folkeskolerne gennem undervisningen skal understøtte erhvervspraktikken før, under og efter praktikken for at bidrage til elevernes udbytte af praktikken. Det er også vigtigt og godt, at der er fleksibilitet i forhold til elever, der måtte have svært ved eller ikke kan have gavn af at deltage i ordinær praktik, og at der i den forbindelse er et krav til kommunen om at etablere et alternativt praktikforløb med et klart erhvervsrettet sigte, og også en ret for elever med behov for specialpædagogisk støtte til at få denne støtte med ud i praktik.

Styrket indsats for de mest udfordrede elever i dansk og matematik

Skole og Forældre bakker op om ordningen med en styrket indsats i dansk og matematik til de fagligt mest udfordrede elever i 1.-9. klasse. Bestemmelsen om, at det er skolens leder, som skal vurdere, hvilke elever der har størst behov for et løft i dansk og/eller matematik, er god, men kalder på, at

skolebestyrelsen fastsætter principper for, hvordan der skal vurderes. Det kan således med fordel skrives ind i lovens bemærkninger, at skolebestyrelsen kan fastsætte principper herfor.

Afskaffelse af krav om den obligatoriske projektopgave i 9. klasse

Skole og Forældre beklager forslaget om, at projektopgaven i 9. klasse ikke længere skal være obligatorisk. Vi noterer os, at det med forslaget stadig er muligt med en lokal beslutning af fastholde projektopgaven som obligatorisk på den enkelte skole, men forudser også, at mange elever, som kunne have stor glæde af det praksis tværfaglige arbejde med projektopgaven, fremover vil gå glip af det, når det ikke længere er obligatorisk. Projektopgaven er et de meget få steder, hvor skolen viser eleverne, at virkeligheden uden for skolen ikke er opdelt i fag, og hvor eleverne i øvrigt skal arbejde praksisfagligt. Det forekommer derfor paradoksalt, at forslaget om at projektopgaven ikke længere skal være obligatorisk, kommer i en lovforslag, som ellers har til hensigt at styrke praksisfagligheden.

Med venlig hilsen

Rasmus Edelberg

Formand for Skole og Forældre

Dir. tlf. 2327 0538

rae@skole-foraeldre.dk

Regitze Spenner Ishøj

Næstformand for Skole og Forældre

Dir. tlf. 2989 7267

rsi@skole-foraeldre.dk